

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zavarovanje proti nezgodam.

Poglavitna določila iz osnovanega, sedaj v obrtnem odseku državnega zbora obravnavanega zakona o zavarovanju delavcev proti nezgodam so naslednja: Vsi v obrtnostnih zavodih postavljeni delavci in drugi služenci, ki imajo plače največ 800 goldinarjev na leto, morajo biti zavarovani proti nezgodam, vsled katerih se dalj časa ali za zmirom ničesar prislužiti ne more, brez vprašanja, ali je nezgoda ponesrečenec sam zakrivil ali ne. Za zavarovanje se ustanovijo posebni zavodi, stoječi pod nadzorom države, njih moč se bode raztezala čez določena okrožja in osnovani bodo na podstavi vzajemnosti. Zavarovalnine plača zavarovanec 25 %, ako povprek nad jeden goldinar na dan zasluži, 75 % pa je plača tisti, ki delo daje. Za učence, voluntérje in praktikante plačuje podjetnik obrata, kateri se je zavarovati dolžan. Država ne došteje ničesar. Kako visoka ima biti premija, to se ravna po tem, kakor je obrat obrtnosti več ali manj nevaren za delavca in zavarovalnina se torej ustanovlja iz dveh obzirov: 1. iz ozira na stopinjo plače zavarovančeve in 2. iz ozira na „nevarnostni razred“, v kateri je uvrščeno to ali ono podjetje. Ako se nezgoda pripeti, potem ponesrečenca pet tednov (karenca) popira krajevna bolniška blagajnica, obča usmiljenost itd. Če se pa po petih tednih pokaže, da ponesrečenec ne more več služiti, za to dobiva vse svoje žive dni 60 odstotkov od svojega delovnega zaslužka. Ako deloma več služiti ne more, daje se mu le pomoč, ki je umerjena po danem slučaju, ki pa vendar ne sme znašati nad 50 odstotkov od njegovega poslednjega delovnega zaslužka. Ako vsled nezgode umre, dobijo njegovi zapuščenci poseben prihodek. Zavarovanje je prisilno, nadzor nad njim ima država in kdor se po tem zakonu ne ravna, se kaznuje.

Kolikor se dosedaj more posneti iz obravnavanega obrtnega odseka, videti je, da člani zjedinjene leve v odseku želijo važnih prememb v osnovi zakona, ki smo jo naslikali z malimi potezami. Predlagali so namreč, da se nemajo zavarovati samo pravi tovarnski delavci, nego tudi tisti, ki služijo v kmetijskih in gozdarskih obratih, ker tudi leti gonijo stroje in jim strežejo. Tega predloga pa večina odbora ni potrdila in za to je pričakovati, da bode levice v zbornici dokazati skušala, da bi bilo pravično, če bi se zavarovanje zaukazalo pri

vseh obratih, kateri po svojstvu svojem morejo biti nevarni življenju in zdravju poslušajočih.

Soglasja tudi ni v tem, kar se tiče karence. Kakor je iz gore dane slike jasno, ni v tem oziru zakon pomanjkljiv, nego stvari v življenju tako na našajo, da na vprašanje, ali naj karenca traja tri tedne ali deset tednov, zakon popolnem odgovoriti ne more, kajti to je zavisno od tega, kakšna je nezgoda in koliko kvare. Druga pa je z vprašanjem, kdo naj oskrbuje za časa karence delavca, ki ga je nezgoda zadela, ker prihodek ali renta daje se mu stoprav po preteku karence. Zato bi bil odgovor že pripravljen, ko bi organizacija bolniških blagajnic bila v Avstriji splošna. To pa še ni in zategadelj so člani manjšine v obrtnem odboru mnenje izrekli in vladni zastopnik je temu pritrtil, da bi bilo prav, če bi se ukrenil zakon o bolniških blagajnicah, predno se uzakoni zavarovanje proti nezgodam.

Tretjič križala so se v odboru mnenja glede tega, kako je ustrojiti zavarovalnice. Da ta podjetja ne smejo gledati na dobiček in da jim je obsežati samo nezgode, o tem nihče ne dvoji. Toda jasno že ni bilo vprašanje, kako je z državnim dokladom in potem, koliko imata zavarovalnine plačevati delavec in najemnik, največja nasprotja pa so se, kakor smo dejali, pokazala pri posvetovanju o organizaciji zavarovalnih uradov. Osnova zakona predlaga sodružja, ki bi obsežala vse čiharne obrate jednega okrožja, n. pr. okrožje zbornice trgovske. Manjšina pa je predlagala organizacijo na podstavi svojstva obratov, po pravilu: svoji k svojemu, tako da bi n. pr. vse sladkorne, železne tovarne, steklarne, vsi rudniki itd. iz vsega cesarstva delali sodružje vsako k sebi, organizacijo, ki se dá odobravati z zavarovalnega, tehniškega stališča, ker je po tem razpregled o relativnem številu nezgod pri posamičnih obratih laži in jasnejši. Bila bi taka ustrojba primerna tudi že postoječim organizacijam interesentov. Tudi v državnih zbornici nemški bil se je boj zaradi teh dveh principov, konečno je zmogel princip o sodružji istovrstnih obratov. Kaj pa ukrenejo naši socialni reformatorji, kako se izravnaajo protiva mej njimi ali čegava bode obveljala, to utegnemo videti kmalu. Želeti je, da bi politično, strankarsko nasprotje ne vplivalo na taka vprašanja, da bi dobri stvarni razlogi poslancu ne bili samo zatega delj prazni in ničevi, ker so prišli iz drugega kota zbornice in ne ravno iz njegove klopi. M.

Obravnava proti „krvavcem“ v Celovci.

(Dalje in konec.)

Zasliši se priča Lavoslav Kostelac.

Priča se zapriseže. Priča je bil član društva, v katerega je ustopil drugipot 1884 l. in je bil namestnik predsednika in po Krieglju predsednik. Znamuje Šturma in Tumo in poslednji čas tudi Železnikarja kot govornike v društvu. Posebnega v političnih zadevah v društvu ni zapazil. Pri volitvah je pa bil v društvu narodni razkol; pevci so bili narodni; Šturm, on, Zadnik, Justin in dr. so pripadali slovenske stranki; Železnikar je od 1878 leta bil slovenski agitator. Tumo in Krieglja je on imel za Nemce. Pevec je bil izmed zatožencev samo Dhi.

Doslej poročali smo, kakor smo že povedali po „Klagenfurter Zeitung“, katero bi morali izjemati še nadalje, da nas je volja, poročilo še naprej tako nadaljevati. A ker bi to bilo preobširno, ker nas je mej tem obsodba prehitela in je vsled tega obravnava sama izgubila mnogo zanimivosti, zaradi tega bomo le v glavnih črtah obrisali to pravdo.

Zaprisežale in zaslišavale so se potem priče Stegbauer, Trampuš, Kunc, Justin, Perdan, Cerar, Železnikar, Haderlap, Suhadobnik, Bizjak, Brandstätter, Petrovčnik, Bajc v javnej, Jarnej Žitnik, Dzinski, Arko, Klein, Armič in Breskvar pa v tajnej seji.

Najdalje izpraševala se je priča M. Kunc, ki je delovanje zatožencev najbolj osvetlil in zagovarjal na njegova pikra in lokava vprašanja tako vrolo odgovarjal, da mu dr. Elbogen z vso svojo židovsko premetenostjo ni bil kos, ampak je bil, kakor se pravi, v kozji rog ugnan.

Vse priče dobile so vprašanja o razmerah v delavskem izobraževalnem društvu, o prepovedanih časnikih in tiskovinah, o „Ljudskem glasu“, o katerem je bilo v tej pravdi sploh veliko govora, o odnošajih zatožencev nasproti drugim delavcem in strankam itd. Prve priče, ki so na vrsto prišle, bile so vse vprašane tudi o svoji narodnosti, to pa zaradi tega, ker je hotel zagovornik, kakor tudi zatoženci vso pravdo spraviti na narodno stališče, trdeč, da so vsi spori navstali le zaradi narodnih nasprotstev, da so zatoženci le žrtve prenapetih ljubljanskih narodnjakov itd.

Ta taktika imela je uplivati na koroške porotnike, ki so vsi trdi Nemci, kajti izmed vseh 12

LISTEK.

Rodbinska sreča.

(Roman grofa L. N. Tolstega, poslovenil I. P.)

Drugi del.

(Dalje.)

IV.

Že davno nekurjena in prazna Nikolajska hiša, je z nova oživela, pa ni oživelo vse to, kar je bilo v njej. Matere ni več bilo in bila sva sama. Pa sedaj nama ni bilo več treba samote, temveč še celo presedale je nama. Zima je tem slabše minula zame, ker sem bila bolna in sem se še le popravila, ko se je rodil drugi sin. Najini odnošaji so bili še vedno hladno prijateljski, kakor ko sva živela v mestu, pa na deželi me je vsak strop, vsak zid, divan spominjal tega, kaj je on bil popred zame in kaj sem izgubila. Kakor bi bilo neko neodpušljivo razžaljenje mej nama, kakor bi me on kaznoval za nekaj, pa bi se delal, kakor bi sam tega ne vedel. Prosim od-

puščanja ni bilo za kaj, ko sama nesem vedela, česa sem kriva; kaznoval me je s tem, da ni dajal meni vsega sebe, vsega svojega srca, kakor poprej; pa nikomur in ničemur ga ni oddajal, kakor bi ga več ne bil imel. Včasih mi je prišlo na misel, da se on le dela tacega, da me muči, da je v njem še živo prejšnje čustvo in skušala sem je priklicati. Pa on se je izogibal odkritosrčnosti, kakor bi bil sumil, da se hlinim in bal se pokazati vsako občutljivost, da bi se mu ne posmehovala. Njegov pogled in ton sta govorila: vse vem, vse vem, nič ni treba praviti, vse vem, kar hočeš povedati. Vem celo, da ti jedno govoriš, drugo pa čelaš. Z začetka me je žalilo, da se on tako izogiblje odkritosrčnosti; pozneje sem se privadila misli, da to ni neodkritosrčnost, ampak le pomanjkljaj potrebe v odkritosrčnosti. Jaz ne bi bila mogla obrniti jezika, da bi mu povedala, da ga ljubim, ali ga poprosila moliti z menoj ali pa poslušati, kako igram. Mej nama so bivali že znani pogoji prilijčja. On se je bavil svojimi deli, za katere se jaz nesem brigala in se tudi brigati nesem marala, jaz s svojo lenobo, katera ga ni jezila in žalila ka-

kor poprej. Otroka sta bila premajhna in nesta mogla zjediniti naju.

Prišla je pomlad. Katija in Sonija sta prišli na leto na deželo, našo hišo v Nikolskem so začeli predelavati in preselili smo se v Pokrovsko. To je bila še ista Pokrovska hiša s svojo teraso, z mojo nekdanjo pisalno mizo in glasovirjem v svetlem salonu, z mojo sobo z belimi zastori na oknih, in mojimi, rekla bi, tam pozabljenimi sanjami. V tej sobi sta bili dve postelji, jedna, ki je nekdanj bila moja, v katerej sem zvečer prekrižala svojega okroglo- in rudečelicega Kokošo, in druga majhna v katerej je iz pernic gledal Vanijev obrazek. Ko sem ja prekrižala, ostala sem včasih v sredi te sobe, in zdelo se mi je, da so se začele prikazovati izza okenskih zagrinjal pozabljene mladostne prikazni. In kaj je bilo iz teh prikaznij? iz teh milih, sladkih pesnij? Spolnilo se je vse, česar sem se le mogla nadejati. Nejasne sanje so postale istina; pa istina je postala težko, trudno in otožno življenje. A vse to: ta vrt, ki se vidi skozi okno, ta prostor, ta steza, ta klop, te pesni slavcev, ki se slišijo iz gaja, ta

ni znal niti jeden besedice slovenske. V koliko so zagovornik in zatoženci s to taktiko prodrli, razvidno je iz obsodbe.

Kar se tiče obtožencev samih, opomniti nam je, da večina prič zatoženih Krieglja in Dht-a niti poznala ni, in da je večina dokazilnega gradiva bila obtežujoča le za Železnikarja, Tumo in Šturma. Železnikar si je veliko tudi s tem škodoval, da je priče napadal in psoval. Posledica temu njegovemu ravnanju bila je ta, da je marsikaj prišlo na dan, kar bi se sicer ne bilo povedalo, ker bi ne bilo pravega povoda.

Iz vse obravnave in iz vseh izpovedi prič je bilo jasno, da je Železnikar bil sicer prepričan o svojih anarhističnih idejah, a da ga je pri tem vodila brezmejna ničemernost, nebrzdana monomanija, vsled katere bi bil, kakor je dobro opomnil priča M. Kunc, z istem veseljem prevzel predsedstvo kake ljudovlade, kakor predsedstvo kake katoliške družbe.

V to samo jeden dokaz, ko se je čital Železnikarjev dnevnik, ki ima mimogrede povedano mnogo in gorostasnega gradiva, od navoda, kako se dela dinamit, kako se zažiga, do najhujših izrazov, kakršnih v navadnem življenju ni niti slišati, niti čitati, prišla je na vrsto tudi neka nemška pesen, katero je imel v svojem dnevniku zapisano. Pesen je zložil znani anarhist Most in natisnil jo v svojej „Freiheit“, od koder jo je Železnikar prepisal. A ko ga predsednik vpraša, od kod ima to pesen, ni povedal pravega vira, temveč rekel je, da jo je sam iz francoščine prestavil, in na nadaljno vprašanje predsednikovo: ali zna tako dobro nemški, odgovoril je ponosno, da se je nemški po slovnici učil. Predsednik mu je potem s precejšnjim sarkazmom opomnil, da je jako veliko čudo, da sta Železnikarjev prevod in Mostova pesen do zadnje pitice popolnem jednaka. A Železnikar se je na to mirno usel, misleč, da je vendar velik pesnik.

Razen zaslišavanja prič je veliko časa vzelo prečitavanje raznih pisem, kakor pisma Miroslava Hubmajerja iz Bukarešta, jako obširnega „exposé“ policijskega ravnateljstva na Dunaji, zlasti pa veleizdajskih časnikov in tiskovin, ki so se čitale v tajnej seji, o kateri se pa ničesar poročati ne sme.

Zanimivo je bilo, kar sta pripovedovala prič Petrovčnik in Bajc. Prvi je kot užitenjski paznik v „Prulah“ za nekim grmom na straži ležal, kar pride ta blizu njega dva moža, jeden okolu 60 let, drugi mlajši kacic 40 let in se začneta razgovarjati, kako dolgo bodo ti še notri, na kar je mlajši odgovoril, da bodo v par mesecih že zvonaj. Na to je prvi zopet rekel: „Zaklada imamo dovolj, a kako bomo municijo notri spravili?“ — To je najmanjša skrb! itd. — Priča je to takoj objavil, mlajšega tudi pozneje v „Zvezdi“ videl in dokazalo se je skoro z gotovostjo, da je bil to neki Fr. Br. — katerega pa nihče izmej zatožencev neče poznati.

Bajc pa je po noči mej 10. in 11. uro poslušal dva moža, ki sta se pogovarjala sedé na stopnjicah pred njegovo hišo. Pripovedovala sta si, kaj sta opravila na svojih potovanjih. Jeden je bil v Celovci in na gorenjske, drugi na dolenski strani. Dobila sta 80—100 mož, v 6 mesecih bode vse gotovo, pričelo se bode po vseh mestih. V Ljubljani bode se najprej magistratnemu svetniku Peroni glave odrezala, potem pa vse z dinamitom kvišku poglalo itd.

Tudi zaslišavanje 3 petnajstletnih vajencev

bezeg, ki stoji v vsem cvetju in ta mesec, ki stoji nad hišo, vse se je tako strašno in tako čudovito premenilo. Tako hladno je vse to, ki mi je bilo tako ljubo in drago! Ravno tako kakor nekdanj sva tiho sami sedeli s Katijo v vsprejemni sobi. Pa Katija se je zgubančila in postarala, njene oči ne blišče več od veselja in upanja, in izražajo sočutno žalost in pomilovanje. Ne navdušujeva se zanj tako kakor nekdanj, a le presojujeva ga, ne čudiva se več, da sva tako srečni, in ne pripovedujeva več vsemu svetu, kako sva srečni; mi le kakor zakleti šepetava druga drugej, ter po stokrat poprašujeva druga drugo, zakaj se je vse tako premenilo? In on je ravno isti, samo globoke gube mej obrvmi se mu kažejo, več sivih las ima po sencih, in njegov globok in bister pogled mi vedno zakriva nekaj oblake. Jaz sem ravno ista, pa v meni ni ljubezni, ne hrepenenja po njej. Ne čutim nikake potrebnosti truditi se, in ničesar me ne veseli. Kako daleč in kako nemogoče se mi zdi prejšnje navdušenje in ljubezen k njemu, prejšnje polno življenje. Ne razumela bi sedaj tega, kar se mi je prej zdelo tako jasno in pravično:

Potiska, Mihlarja in Trosta ni bilo brez zanimanja. Izpovedovali so prav dobro, deloma celo premeteno in drastično je bilo, ko so pripovedovali, kako so na stopnjicah na Žabjaku čitali puntarsko tiskovino, „Mahuruf au das Volk“, katero je bil Potisk svojemu mojstru Tumi izmaknil. Kako bi se bili iz te tiskovine radi kaj poučili, kako so potem šli pit itd. To je pač nadobudna mladina!

Velika večina prič odgovarjala je nemški in to tako dobro, da so se koroški Nemci kar čudili, da griče, deloma pripadajoče delavskim krogom in prišedše iz ultra-slovenske Ljubljane, boljši nemški govore, nego marsikateri koroški Nemec. Le 5 prič ni bilo nemščine zmožnih, a to nikakor ni zadrževalo obravnave, kajti predsednik Schrey je tako hitro in dobro tolmačil vprašanja in odgovore porotnikom, da bi tega niti pričakovali ne bili.

Kakor smo že rekli, na dan se je spravila ogromna množina dokazilnega gradiva in ne mogli bi še danes dokončati tega poročila, kakor smo se namenili, ko bi hoteli navajati le glavne momente. Zato bomo zabeležili le to, kar se nam prikladno zdi, kar sicer ni baš odločilno za pravdo, a vendar osvetljuje naše razmere. Ko se je zaslišaval „Ljudskega glasu“ urednik, čital se je iz tega lista članek z napisom „Laž moderna moč“ in notica „Kaj je „mob“? Čudom smo se čudili, da ta članek in ta notica nista bila konfiskovana; v našem listu bi se niti četrtina te vsebine ne smela tiskati. Gospodje sodniki sami so se spogledovali, ko je tolmač ta članek preložil na nemški jezik, kajti v njem bil je „hud tabak“, a gosp. urednik Subadobnik članka niti poznal ni, o notici pa je rekel, da jo je zato v list potisnil, ker mu je manjkalo gradiva. Možu je sploh bilo jako tesno pri srci in v svojej zadregi pripovedoval je celo, da je menjica, katero je podpisal g. Regaliju, bila izstavljena na tri mesece, a se je pozneje spremenila v menjico à vista in mu se takoj čez osem dnij prezentovala.

Zaslišavanje prič — katerih je bilo 40 — trajalo je nad štiri dni, vse so kolikor toliko izpovedovale obteževalno, dasi je bilo pri nekaterih videti, da neso popolnem proste bojazni, in da so pod uplivom terorizma. Kakšen bode izid, o tem se je ugrabalo marsikje, najbolj pa v Celovci samem. Javno mnenje v Koroški metropoli nagibalo je bolj na stran zatožencev in čuli so se glasovi: da treba zatožence izpustiti, na njih mesto pa posaditi priče. No, izid bil je v istini tak, da je marsikaterega presenetil, posebno pa tiste gospode, ki so pri tem najbolj prizadeti. Ne pristaje nam, kritikovati ali sploh kaj črhniti o tem, kar so porotniki za pravo spoznali, predmet našemu poročilu tudi ne sme biti obsodba sama, a to pa smemo vsekdar povedati, kar smo sami opazili in čuli.

Ta pravda imela je že s početka svojo posebno zgodovino. Postopalo se je popustljivo, deloma tudi malomarno. Najprvo jo je nekdo v roke dobil, ki je vso stvar korenito zavozil in še le preiskovalnemu sodniku Ecklu se je z izrednim trudom posrečilo, da je stvar zopet spravil v tir in rešil, kar se je še rešiti dalo. Karakteristično je tudi to, da je nekoliko preiskovalnih aktov mej potom iz Ljubljane v Celovec izginilo, da n. pr. mej preiskovalnimi listinami ni bilo niti jednega izvoda „Zukunft“. Je še več jednacih stvari, o katerih bi se dalo govoriti, a bojimo se, da smo itak že preveč povedali in prekočljivo dozdeva se nam vpra-

sreče živeti za družega. Čemu za družega, ko me še za sebe živeti ne veseli?

Popolnem sem bila popustila muziko, od kar sem bila se preselila v Petrograd; pa sedaj so se mi stari glasovir, stare sekirice zopet prijubile.

Nekega dne mi je bilo slabo in ostala sem sama doma. Katija in Sonija sta bili šli z njim v Nikolsko gledat novo zgradbo. Čaj je bil pripravljen, jaz sem šla v salon in, pričakujoč jih, usela se za glasovir. Odprla sem sonato: quasi una fantasia, in začela sem igrati. Nikoga ni bilo ne videti in ne slišati, okna so bila odprta na vrt, in znani, otožno slovesni zvuki so se razlegali po sobi. Končala sem prvi del in, ne da bi vedela, pogledala sem po starej navadi v ta kot, v katerem je on navadno sedel, ko me je poslušal. Pa njega ni bilo; stol, katerega že davno ni nikdo premaknil, stal je v svojem kotu; skozi okno se je videl bezgov grm, svetilo se je na zapadu, in večerna svežost pihljala je skozi okna. Oprla sem se na glasovir, pokrila obraz z obema rokama in zamislila se. Dolgo sem sedela tako, z bolestjo se spominjala starega časa, ki

šanje, je li bilo treba vso pravdo postaviti pred porotnike v Celovci.

Izid te pravde, ki je vsacega paznega čitatelja poučila o tem, kar se godi in nabaja v delavskih krogih in katera je razpršila marsikatero preoptimistične nazore, ni bil nekaternikom — kakor dobro vemo — po godu, pričakovali so kaj drugega, in mnogo jih je, ki jim pritrjujejo, češ, nevarnost je mej nami, zakaj se ni postavil svarilen vzgled. A pomisliti je treba, da so zatoženci itak dolgih osem mesecev sedeli v preiskovalnem zaporu in mej tem doma pri svojih podetjih in rodbinah trpeli veliko škodo, da so užili mnogo neprilik in strahu, in da jim bode prestana preiskava gotovo v vedno svarilo, kako nevarno je, spuščati se v protizakonita podjetja, da še sedaj ne morejo prosto dihati, ker visi še vedno nad njimi Damoklov meč v podobi ničnosti pritožbe, katero je uložil g. državni pravdnik.

Upajmo torej, da bode ta pravda dobro uplivala kakor na zatožence tako tudi na njih somišljenike, da bodo prepričani, da jih le redno vztrajno delo, ne pa anarhistične spletke in zarote, dovede doboljšanja gmotnega stanja in da se le na podlagi zakonov more kaj doseči, da so vsa druga stranska pota in ovinki pogibeljni, ker drže naravnost le na — zatožno klop.

Ako bode to prepričanje zavladalo v delavskih in obrtniških krogih, potem se bode vsaj lahko reklo, da je pravda Ljubljanskih krvavcev imela vsaj jedno dobro posledico.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

Kakor „Pokrok“ poroča, je predsednik zbornice poslancev **državnega zbora** obiskal grofa Taaffeja, da se z njim dogovori, kdaj naj se zopet snide državni zbor po Božiči. Desnica želi, da začne državni zbor zopet zborovati že v 10. dan januarja, kajti sicer bi državni zbor ne morel rešiti še najpotrebnejših predlog. Minister poljedelstva bode še v tem zasedanju predložil nov ribiški zakon. Lani predloženega je namreč moral umakniti, ker so desničarji v njem videli rušenje avtonomije posamičnih kronovin. Sedanji zakon pa bode obsegal samo splošne določbe in puščal večji delokrog v tej zadevi deželnim zborom. — Včeraj je državni zbor vsprejel zakon, da se še nadalje ustavijo porote za Dunaj in Korneuburg. Pri debati o tej stvari sta govorila pravosodni minister dr. baron Pražak in poslanec Sturm.

Organ nemških konservativcev zahteva, da bi se jedno že obstoječih nemških vseučilišč, ono v Inomestu ali pa ono v Gradci prerosovalo v **svoobodno katoliško vseučilišče**. Posebno katoliško vseučilišče samo s prostovoljnimi doneski osnovati v Solnogradu, bilo bi jako težavno. Posebno bi se mnogo let ne moglo preskrbeti s potrebnimi učnimi pripomočki. „Vaterland“ misli, da 18 milijonov avstrijskih katolikov ima vendar pravico zahtevati, da se jim dá jedno vseučilišče.

„Reforma“ priporoča, da se osnuje patrijotična **poljska** liga za varstvo poljske narodnosti in poljskih interesov. K tej ligi bi mogel pristopiti vsak Poljak, in bi moral uplačevati 2 odstotka svojih letnih dohodkov v skupni narodni zaklad. Tako ligo bi se priporočalo osnovati tudi pri nas. Vsakdo si lahko predstavi, kako hitro bi naraščal tak zaklad, v katerega bi po dva odstotka svojih dohodkov plačevali vsi slovenski domoljubni odvetniki, beležniki, profesorji, uradniki itd.

se več ne povrne in boječe mislila na bodočnost. Pa pred menoj ni bilo ničesar, kakor bi jaz ničesar več ne želela, ničesar več ne nadejala se. Ali je že zame življenje minulo! pomislila sem, začela zopet igrati vedno isti andante. Moj Bog! pomislila sem, odpusti mi, če sem kaj zakrivila, ali povrni mi vse, kar je bilo tako lepo v mojem srci, ali pa nauči me, kaj mi je zdaj storiti? kako sedaj živeti? Šum koles zaslišal se je po potu in pred vrati, in zaslišali so se znani koraki in zopet utihnili. Pa ti znani koraki neso vzbudili v meni prejšnjega čustva. Ko sem končala igro, zaslišali so se koraki za menoj in on mi je roko položil na ramo.

Jako umno si storila, da si zigrala to sonato, rekel je.

Molčala sem.

— Ali še nesi pila čaja?

Odkimala sem z glavo, pogledala ga pa nese, da ne bi zapazil sledu nemira na mojem obrazu.

— Kmalu prideta; konj je začel malo skakati, zato sta šli rajši peš od velike ceste. (Dalje prih.)

Vnanje države.

Francoska vlada neki misli od zbornice zahtevati, da bi jej dovolile provizorij za trimesece, ker bodo posvetovanja o državnih potrebščinah v zbornicah še le po Novem letu. Posvetovanja o dohodkih sta pa obe zbornici že končali. Zgoraj omenjeno namero je vlada že objavila dotičnemu zborničnemu in senatovemu odseku, ki jej nič nista ugovarjala.

Nedavno je **nemški** kancelar Bismarck se v državnem zboru jako laskal socijalnim demokratom. Skoro bi bili mislili, da ne poznamo kancelarja, kako rad menja svoja politična mnenja, da se sedaj zakon proti socijalistom ne bode več upotreboval. A sedaj že čujemo, da so iz Berlina pregnali socijalista Ewala, kateri je bil celo mestni odbornik. Povod temu je bilo to, ker je nedavno predsedoval dvema shodoma, katera je razpustila policija. Pri jednem teh shodu je prišlo do pretepa mej delavci in policijo. — Deficit znaša letos v Prusiji 22 milijonov. Govori se, da bode zaradi tega dal finančni minister svojo ostavko.

Zdaj ko je **afriška konferenca** rešila določbe zastran svobodne plovnosti po Nigru in Congu, ima rešiti še nevtrahetno vprašanje. Francija in Portugalska želita, da bi se pojem nevtrahetnosti preveč ne raztegnil. Severnoameriški zastopnik Kasson je predlagal, da bi se boji, ki bi se vneli mej vlastmi, ki bodo podpisale pogodbo, ne smeli prenesti na nevtrahetno kolonijalno ozemlje. Kazal je na to, kako so razvoj kolonij beš v Ameriki ovirali razni boji.

Po vseh evropskih državah so začeli premišljovati o zboljšanju kmetijskega stanja. Iz Londona sedaj prihaja vesti, da je **angleška** osrednja kmetijska zbornica sklenila prositi vlado, da se sestavi parlamentarna komisija, katera bi preiskovala uzroke slabega stanja kmetijstva. Zlasti konservativci se začnejo potegovati za koristi kmetijskega stanja.

Četudi je Kitaj stavil take pogoje, da jih Francija ne more vsprejeti, vendar Anglija še vedno skuša s svojim posredovanjem poravnati **franco-sko-kitajski** spor. Granville skuša na vse načine pregovoriti Kitajce, da naj prijenajajo. Pa tudi druge države neki hočejo posredovati. Nekemu angleškemu listu se namreč poroča, da so zastopniki tujih držav v Pekingu objavili kitajske vladi, da se 22. t. m. snidejo v posvet, da najdejo kako podlago posredovanju mej Francijo in Kitajcem.

Na **Korei** je izbruhnil upor in sicer mej nekim banketom pri angleškem konzulu. Jeden kraljev sin in 6 ministrov je umorjenih ali so pa bežali v gore. Za varstvo Angležev prišla je jedna angleška topnjača pred glavno mesto Korejsko Soen. Uporniki so požgali poslopje japonskega poslanstva.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je šolski občini Dragatuš 300 gld. za zgradbo šolskega poslopja.

— (Odbor prostovoljne požarne brambe Ljubljanske) na čelu stotnik g. Doberlet predstavil se je danes dopoldne g. Knezoškofu dr. Misiji in bil jako prijazno vsprejet.

— (Za „Narodni dom“ v Ljubljani) daroval je občinski odbor v Ribnici na Kranjskem 10 gld. podpore. Znatne množine loterijskih srečok kupili so: občinsko poglavarstvo v Veliki Gorici na Hrvaškem in na Sušaku pri Reki, mestni zastop v Pribramu, sladornica v Zvolenovsi na Českem, „Sokol“ Karlinski in „Slovanska Beseda“ na Dunaji. Slava! Žvelj nasledniki!

— (Iz zapora izpustili) so včeraj v Celovci bivšega načelnika delavskega društva gospoda Krieglja, ker je državni pravdnik v to dovolil, Thumja, Sturm in Dhtl pa ostanejo nadalje v zaporu, dokler najvišje sodišče na Dunaji ne reši državnega pravdnika pritožbe ničnosti. Železnikarja so baje že odpeljali v jetnišnico v Karlau, dasi je prosil na Grad v Ljubljano.

— († Janez Wolf.) Poročali smo že, da je duhoviti in izredno izobraženi umetelnik pretekli petek umrl. Danes nam je poročati, da je bil v nedeljo popoldne pokopan in da ga je več osebnih prijateljev spremljalo na poslednjem potu in mu na prerani grob položilo krasen venec. Iz njegovega življenja pa naslednje podrobnosti. Pokojni Janez Wolf poročil se je 1825. l. v Leskovci na Dolenjskem. Bil je nezakonsk otrok in pisal se je s prva Pajer. Kdaj je ime spremenil, nam ni znano. Leta 1843 stopil je v vojake ter večino svojega vojaškega življenja prebil v Italiji, bil v Benetkah, Rimu, Jakinu, kjer je imel priliko opazovati in študirati italijanskih mojstrov svetovno slavne umotvore. Dasi je postal nadporočnik in polkovni adjutant, ga vendar kljubu prigovarjanju svojih tovarišev ni dalje trpelo mej vojaki in kvitoval je 1851. l. prostovoljno v Benetkah ter se odločil za umetelnost. Poprijel se je z vso navdušenostjo slikarstva, a godilo se mu je hudo in sam je pripovedoval, da je čestokrat s piskerčkom hodil po hrano v frančiškanski ali kaptuškini samostan. Pozneje risal je pri nekej to-

varni uzorce, da je mogel živeti. Ko se je dovolj izvežbal preselil se je v Ljubljano, kjer je kmalu zasluž kot pristen umetelnik. Prve slike, katere je naredil imajo podpis „Janez iz Leskovca“. Število njegovih slik je jako veliko in cerkve, katere imajo kaj njegovih umotvorov, smejo biti po pravici ponosne. Ne le, da je bil pokojni Wolf prvi slikar na Kranjskem, sme se tudi trditi, da je bil umetelnik, katerega ime se bode ohranilo v povestnici slikarstva. Poznat in na glasu bil je tudi izven krajskih mej in slavni Canon (Stašipka) in Anselm Feuerbach bila sta mu osobna prijatelja. Slednji ga je celo jedenkrat v Ljubljani obiskal. A dasi je imel taka znanja, se s tem ni prav nič okoristil, ker se ni mogel odločiti, da bi ostavil domovino in poskusil svojo srečo na tujem. Pri nas pa še ni taci odnošajev, da bi umetelnik mogel obogateti. Umetelnost še nema pravih poznavalcev in čisto se prigladi, da se ne gleda, kdo bode naslikal kako podobo, temveč vpraša se: kdo dela ceneje? Vsled teh za umetelnost neugodnih odnošajev in pa vsled nesreč v svojej obitelji, prežil je pokojnik mnogo nezgod in mnogo bede, vse življenje njegovo bilo je neprestana borba za obstanek in še zadnje dni zarubil mu je trdosrčen upnik celo barve, copiče in vse slikarsko orodje. Smrt rešila ga je zemskega trpljenja, nam pa vzela slikarja, ki ga bomo težko pogrešali. Škoda posebno, da mu ni bilo dano, da bi nam bil deželni muzej „Rudolfinum“ okrasil s svojimi genialnimi proizvodi. Blag mu spomin!

— (Vojaška imenovanja.) Kot poročniki v rezervi so imenovani: V pehoti: Jednotni prostovoljci in podčastniki v rezervi: Evgen Jabornek pl. Altenfels, Eduard Detter, Karol Wittmann in Rudolf Toman vsi pri 17. pešpolku; — Viktor Kočevkar in Anton Bianchi pri 7. pešpolku; Vladimir Candolini pri 82. pešpolku; Friderik Blank pri 31. pešpolku; Gustav Stedry pri 65. pešpolku; Ivan Krisper pri 70., Vojteh Vodak pri 90., Josip Kržišnik pri 16., Karol Čibej pri 78., Friderik Ahn pri 96., Vladimir Janžeković pri 78. pešpolku. Pri lovcih: Viktor Pesjak 8 lovskem bataljonu, A. Hinterseber pri 19., Karol Čermak pri 7. lovskem bataljonu. Pri konjici: Josip Kušar pri 10. polku dragoncev. — Pri topničarstvu: Avgust Falešchini, Friderik Mayer in Edmund Unger pri 12. polku, Ferdinand Alber pri 12. polku, Teodor Kornke, Herman vitez Rainer in Andrej Dominkuš pri 12. topničarskem polku.

— (Iz Krškega) se nam piše 15. dec.: Občni zbor je imelo včeraj naše bralno društvo. Obiskovan ni bil obilo, a se je vendar tako obnesel, da smemo z ozirom na korist tega potrebnega društva zadovoljni biti. Veselo je bilo slišati iz ust gosp. blagajnika, da ima društvo obilo lepega inventara in še dosta gotovine (75). Po volji je bil tudi predlog, da se zopet skrbi za petje in da se pri naročevanju ozira na vse slovenske časopise. Posebno hvalevredno je pa to, da so prišle v odbor tri nove delavne moči namreč g. Bogdan Kobal, g. Šim. Paternoster in g. Bož. Valenta. Zdaj se smemo nadejati, da nam društvo zopet kako veselico s petjem ali glediščem priredi. Res, naše bralno društvo je tukajšnje domolube veliko stalo. Zato ne sme zaspati; mora marveč biti ognjišče, kjer se omikani domoljubi grejejo.

— (Dober kup večerja.) Bergantova krčma v Krakovem je na dobrem glasu zavoljo izvrstnega naravnega vina in tudi zavoljo okusnih jedij, zlasti pečenka je baje vsak večer kaj dobra. To so izvedeli tudi nekateri člani po vsem svetu razkropljene družine uzmovičev in so se hoteli prepričati, je li pečenka res vredna tiste hvale, ki jo uživa še daleč za mejami Krakovskimi in Trnovskimi. Porabili so sinoč trenutek, ko je gospodinja zapustila kuhinjo, odrezavši prvi kos pečenke, da jo nese gostu na mizo. Ko se vrne v kuhinjo, zapazi, da je izginila vsa pečenka raz ognjišče, z njo pa tudi velika koza, v kateri se je pekla, ker sicer bi se bil tat polil in pomazal. Iz porcij, ki bi jih bila dala pečenka, se sklepa, da je družina uzmovičev v tem predmestju zelo velika. Kako je teknila večerja, ali je bilo tudi kaj na enak način pridobljenega vina zraven, se ne ve; samo to je znano, da krčmarica in nje gostje neso imeli povoda, zaklicati tatovom: „Dober tek!“

— (Napad.) Včeraj zvečer je blizu „Zelenega hriba“ graščaka Tomeka hlapca, ki je nesel mleko v grad, napal drugi hlapec. Tomekov hlapec je komaj ubežal.

— (Zgubila) se je na potu iz Strelišnih v Slonove ulice zlata ura, vredna 20 gold, na potu iz nunske cerkve pa srebrne vilice in nož.

— (Surovost.) Poštni nabiralnik na oglu Cojzove ceste so včeraj v noči nezani lopovi z blatom ometali in uložena pisma onesnažili.

— (Mrtvega) so našli v hlevu gostilnice pri Židanu moža, katerega so pripeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Umrl je baje naravne smrti.

— (V vodnjak) 14 metrov globok, v katerem je bilo še 2 metra vode, padel je na glavo danes opoldne tesar Brajar na Poljanah v Predovičevij hiši. Zgodilo se mu ni nič drugega nego, da se je malo opraskal na obrazu in na rokah.

— (Pretepi.) Na Ilovci stepli sta se dve ženski. Jedna je drugo razdrapala po obrazu in jo suvala s čevlji v trebuh. Mož tepene ženske, hotel se je maščevati, pretepel je žensko zmagovalko, ranil jo z nožem na roki in jo sunil z nožem tudi večkrat v prsi, a je k sreči ni nevarno ranil. — Na Starem trgu pa so napravili včeraj zvečer vajenci raznih strok, kar pravilen boj mej seboj in se obdelavali po obrazih, da je kri kar curčel iz nosov.

— (Tatvine.) Pri sprevodu knezoškofa v stolno cerkev zadnjo nedeljo ukral je neznan tat ženski z dežele mošnjček, v katerem je bilo 12 gl. denarja. — V prodajalnici gosp. Giontinija ukral je včeraj nekemu tukajšnemu knjigovezu neznan tat velik zavitek že nakupljenih reči. —

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 16. decembra. Po končanej predstavi v Karlovem gledališču navstal je ogenj, ki se je še o pravem času zapazil in udušil, da se bodo predstave i nadalje nepretrgano vršile. — Načelnika „Giro-Cassenvereina“ Baldaya je policija prišla. V blagajnici baje manjka 166.000 gold.

Razne vesti.

* (Pamflet na srbskega kralja Milana.) Više mestno glavarstvo v Temešvaru zasačilo in ubrnilo je pošiljatev veliko tiskanih pamfletov na srbskega kralja Milana. Prijatelj kneza Karageorgijevića sestavili so te puntarske in proti kralju Milanu obrnene spise in jih dali tiskati v 2000 izvodih. Nekaj teh brošur poslali so tudi minister-skemu predsedniku Tiszi.

* (Neverjetna marljivost nemških uradnikov.) Marsikomu, sosebno uradnikom je znano, da davkarje sestavljajo in predlagajo računsk m oddelkom finančnih oblastev posamičnih kronovin celoletne davkovne račune o direktnih davkih in dotičnih dokladah v pregled. Človek bi mislil, da se taki računi pregledajo in rešijo v enem ali vsaj v poludrugem letu. Da se pa kje v našem cesarstvu odlaš pregled teh računov in kontrola poslovanja davkovnih uradov na pet, deset, petnajst ali še celo šestnajst let, je skoraj neverjetno, a resnično in žalostno. A z veseljem in z nekakim ponosom konstatujemo, da se kaj takega ne godi v naši slovenske stolici in da slovenski državni uradnik stori o pravem času svojo dolžnost, pač pa pri finančnem računskem oddelku finančnega deželnega vodstva v Dolenjej Avstrijskeje. Tedaj nemški uradniki cesarske stolice, ki bi imeli biti uzor marljivosti vsem uradnikom drugih kronovin, tako uradujejo. Na ukaz predsedništva dolenje-avstrijskega finančnega deželnega vodstva sestavil se je sedaj poseben oddelek pri tem računovodstvu, ki bo mej drugim pregledoval grozne zastarele in zaprašene račune ter potem nove vsakovrstne letoletne davkovne račune moral rešiti v teku treh mesecev. Ker neso bili davkovni računi rešeni, tudi umirolovljeni davkovni uradniki ali njihove udove in sirote neso dobili varščine (kavcije) po več, največkrat po 10 let po dokončanem službovanji nazaj. To bi bil vrišč in krik, ko bi se tako po polzevo poslovalo mej slovenskimi uradniki. Tako pa Dunajski listi o tem najnovjšem dolgoletnem škandalu nemških uradnikov modlostno molče, le Dunajska „Beamten Zeitung“ nam poroča v nekem poslanem v št. 49 5. t. m. o tej res uzornej marljivosti nemškega računskega uradništva. Morda so hoteli nemški uradniki z lenobo kljubovati štedilnej komisiji, da bi ta vsaj na Dunaji ne skrčila števil uradnikov.

* (Dolgost podmorskega brzojava) znaša sedaj 111.000 km., žica je torej tako dolga, da bi se z njo dala naša zemlja trikrat oviti. Vsak kabel je narejen iz najmanj 40 žic, ki so vkope tako dolge, da bi se z njimi lahko naredila 10kratna zveza mej zemljo in luno. Lastniki tega brzojava so 17 podmorskih brzojavnih društev in 4 države: Francoska, Angleška, Ruska in Laška, ki imajo kablje večje dolžine. Od teh 17 društev jih ima 8 svoj sedež v Londonu in v Novem Jorku.

* (Nesreče ob angleškem morskem nabrežju.) Iz Londona se piše 7. t. m.: Včeraj in predvčerajšnjem razsajale so strašanske nevihte po morji ob angleškem nabrežju. Vsled tega pone-

srečilo se je obilo ladij. Pri Holyheadu, ne daleč od nabrežja, zapazilo je rešilno moštvo parnik „Pochard“, ki se prav blizu suhe zemlje potapljaj, a ga niti razburjenja morja grozovitih valov in neviht niso mogli ubiti pogina. Parnik bil je na potu iz Londena v Liverpool v Rotterdam. Niti jedna osoba se ni rešila: potniki in pomorščaki so utonili. — Na severnem obrežji Cronwalliskem potopil se je parnik „Alliance“ in poginili so vsi ljudje. Po uradnih poročilih izgubilo je od zadnjega petka vsled neviht na angleškem nabrežju 56 oseb svoje življenje.

(Take so.) Neko noč pozno pozvoni v Petergradu nekdo na hišne duri zobozdravnika. Zdravnik ustane iz gorke postelje, gre odpirat in vidi pred seboj gospoda v kožuh zavitega z neko kopo. „Gospod doktor!“ nagovori neznani prišlec zobozdravnika, „izderite takoj tej gospej tukaj-le zob!“ in pokaže na trepetajočo in jokajočo lepo stremiljevalko. Zdravnik odvrne, da mora prej zob ogledati, morebiti bi se dala bolečina tudi drugače odstraniti. „Ni treba,“ ugovarja neznanec, „kar izrujate jeden zob; je vse jedno, katerega; jaz Vam plačam za to 25 rubljev, in če bo gospo hudo bolelo, še celo 50 rubljev.“ Zdravnik prosi za pojasnilo. „Pojasnim naj Vam to stvar? Pojasnim? Dobro, toraj čujte! Ta gospa tukaj-le je moja soproga. . . . Da, moja soproga. . . . Nocoj po noči skoči najedenkrat ljubezniva ženka kvišku, toži, da jo grozno boli zob in trdi, da mora takoj k zobozdravniku. Čudna in sumljiva se mi je dozdevala ta nagla bolezen, ne ravno radi tega, da jo še neso nikdar zobje boleli, marveč radi tega, ker ni nikakor pustila, da bi jo spremljal. „Ostani le doma pri otrocih na gorkem,“ mi je rekla, „z menoj pojde jedna služkinja.“ Ko se odpelje, grem za njo in jo zasledujem. Oh! moja sumnja bila je opravičena. Peljala se je — čujte in strmite g. doktor — k maskaradi! Na stopnicah jo dohitim, primem in hajd, morala je za kazen — hočeš nočeš — k Vam. Gospod doktor, pojasnil sem Vam, kakor ste želeli, zdaj le hitro izderite moje soprogi zob, tu je denar!“ . . . Kliču zapeljivemu plačilu ni hotel zobozdravnik dreti zobu, rekoč, da je on zdravnik za bolne zobe, ne pa rabelj, kateri kaznuje zasačene zločince.

(Doslednost.) Mala hčerka (brisaje prah po stolu k odhajajočemu očetu:) „Papa, sedaj sem Marička in brišem prah.“ — „Tako“, reče na to papa veselo smijoč, „tedaj mi daj poljub za slovo, Marička!“ — „Oho, papa!“ ugovarja mala bistroumna deklica, „hišine ne smejo poljubovati milostivega gospoda!“ —

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. dec.	7. zjutraj	741.02 mm.	— 4.0° C	sl. svz.	jas.	
	2. pop.	739.26 mm.	+ 5.7° C	sl. jz.	d. jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.56 mm.	+ 6.2° C	z. jz.	obl.	

Srednja temperatura + 7.9°, za 3.7° nad normalom.

Dunajska borza.

dné 16. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	81 gld. 80 kr.
Srebrna renta	82 „ 90 „
Zlata renta	104 „ „
5% marčna renta	97 „ „
Akcije narodne banke	857 „ „
Kreditne akcije	294 „ 50 „
London	123 „ 35 „
Napol.	9 „ 76 „
C. kr. cekini	5 „ 78 „
Nemške marke	60 „ 20 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 125 „ 75 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 171 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 „ 05 „
Ogrska zlata renta 4%	124 „ „
„ 5%	95 „ 75 „
„ 6%	90 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 117 „ „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122 „ 20 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	110 „ 25 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 „ 70 „
Kreditne srečke	100 gld. 180 „ „
Budolfove srečke	10 „ 18 „ 25 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 99 „ 10 „
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v. 211 „ „

Zahvalo

izrekam v svojem in v imenu svojih otrok vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za milo sočutje in tolažbo, katero so skazovali o boleznih in smrti mojega nepozabljivega soproga

JAKOBA PETRIČA,
posestnika v Vrdu pri Vrhniki,

Posebno se še pristočno zahvaljujem za podarjene krasne vence, slav. Vrhnikiški čitalnici, gospodom pevcem za mile nagrobnice, kakor tudi požarni brambri v Vrdu, sploh vsem prijateljem, kateri so se tako obilno udeležili pogreba mojega soproga.

V Vrdu pri Vrhniki, dné 4. decembra 1884.

Marija Petrič,
soproga.

(797)

Vezani kozolec

z osmimi okni

proda se po nizkej ceni. Kdor ga želi kupiti, zve natančneje pri upravnistvu tega lista. (782—6)

Razpis

dveh novih pazniških služeb II. razreda v deželni prisilni delavnici v Ljubljani.

V prisilni delavnici v Ljubljani se bodoče oddali dve stalni pazniški službi II. razreda z letno plačo po 300 gld., s službeno obleko, s stanovanjem v delavnici in z 1 1/2 funta kruha na dan.

Prošnjiki za ti službi naj svoje prošnje z dokazi starosti, stanu, trdnega zdravja in krepke postave, neomadeževanega življenja (prilčno tudi znanja kakega rokodelstva) in popolne zmožnosti slovenskega in nemškega jezika (zmožnost laškega je zika daje prednost) in z dostavkom, ali so z uradniki ali služabniki prisilne delavnice v rodu ali svaštvu, izročijo (in sicer kdo more osebno)

do 5. januarja l. 1885.

upravnistvu deželne prisilne delavnice. (787—3)

Za Božične praznike!

Orehove, medene, mandelnove in cvebaste potice, šarkelne, mali kruh, orehove kifelce, kolače, podobe iz marzipana, razne vrste finega cvibaka za čaj, namizje in druge fine pekarije

priporoča, zagotavlja najizvrstnejšo postrežbo,

Ivan Föderl-a fina pekarija
Lingove ulice. (801—1)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

NOV.

Roman. Spisal *Turgenjev*, poslovenil *M. Mlovrh*. — Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 254 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče:

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal *dr. Ribič*. — Životopisje, spisal *Rajč Bož*. — Prešeren, Prešerin ali Preširen, spisal *Fr. Levstik*. — Telečja pečenka, novela, spisal *J. Jurčič*. — N. Machiavelli, spisal *dr. Ribič*. — Pisma iz Rusije, spisal *dr. Celestin*. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal *dr. J. Vošnjak*. — Čegava bode, novelica, spisal *J. Ogrinec*. Velja . . . 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal *J. Jurčič*. Velja . . . 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal *Viktor Cherbuliez*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja . . . 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal *H. Revière*, poslovenil *Davorin Hostnik*. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal *E. Laboulaye*, poslovenil *Davorin Hostnik*. Velja . . . 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Tuči:
15. decembra
Pri *stom*: Litman
z Dunaja: Desk iz Trsta.
— Polak iz Gradca. — Ba-
ron Handel iz Pazna. —
Stuhly iz Kočevja. — Scha-
der z Dunaja.
Pri *metel*: Frisch iz
Trsta. — Dubna iz Bu-
dimpešte. — Braun z Du-
nja. — Rainer iz Re-
dolfova. — Koll iz Reke.

Kuverte s firmo
priporoča po nizkej ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

V Švico, Francijo, Belgijo, Ameriko
in Anglijo najceneje
via Innsbruck-Ariska železnica.

Izdaja voznih listov (kart) za železnice in parnike. Vsa po-
jasnila o potovanju po avstrijskih in inozemskih deželah
daje zastoj (800—1)

KAROL HUNOLD,

Innsbruck, Erlerstrasse 13.
Mejnarodna prometna pisarna.

RESTAVRACIJA NA JUŽNEM KOLODVORU.

Ob torkih in sredah raznih vrst

klobase lastnega izdelka

(zadnji teden pred visokimi prazniki).

V petek 19. decembra

morske ribe in ribe iz sladkih
vodá, karpi iz Donave in ostrige.

Ako bi velečenjeno p. n. občinstvo hotelo za Bo-
žični teden Donavske karpe, prosim, da jih pri meni
vsaj do četrta 18. decembra naroči.

Spoštovanjem

(798)

R. König, restavratér.

Velika partija

1 (788—72)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko
obleko, pošilja po poštnem povzetju, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.
Uzorcji proti pošiljavi marke za 10 kr.

Brez te varstvene znamke, postavno zavarova-
vane, ima se to zdravilo po dr. Maliči smatrati kot
ponarejeno.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliči

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin
ter revmatizem, trganje po udih, bolečine
v križi ter živcih, oteklino, otrple ude in
kite itd., malo časa če se rabi, pa mine
popolnem trganje, kar dokazuje obilno
zahval. Zahteva naj se samo „cvetá zoper
trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim
znamenjem; 1 steklenica 50 kr.; pravega
prodaje samo

lekarna „pri samorogu“ JUL. pl. TRNKOCZY-ja
Schuymarfe. na Mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Zahvala.

Gospodu JUL. pl. TRNKOCZY-ju, lekarju v
Ljubljani.

Moja mati so na protinske bolezni na nogi silno
trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili.
Ko je pa bolezen čedalje bujša prihajala in že več
dnij neso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš
dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemu-
doma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so
se po kratkej rabi tega zdravila oprostili mučnih bo-
lečin. S popolnim prepričanjem priznavam torej dr.
Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga
vsakemu bolniku v jednake bolezni priporočam. —
Vašej blagorodnosti pa izrekam najpristnejšo za-
hvalo, z vsem spoštovanjem udani

Fran Jug,

(702—7)

posestnik v Šmarji p. Celji.

Naročila z dežele izvrše se takaj
v lekarni „pri samorogu“

JUL. pl. TRNKOCZY-ja
na Mestnem trgu v Ljubljani.

Dunajsko zavarovalno društvo

na Dunaji.

P. n.

S tem uljudno naznanjamo, da smo pretrgali pogodbo z gospodom Ja-
kobom Dobrin-om in izročili naše zastopstvo v Ljubljani

gospodu VIKTOR-ju SCHIFFER-ju,

nasledniku Ivana Ev. Wutscher-a („pri Bučarji“).

Izrekamo svojo zahvalo za skazano zaupanje ravno tako prvej oger-
ske občnej zavarovalne družbi, kakor tudi Dunajskemu zavaroval-
nemu društvu, njenemu pravnemu nasledniku in prosimo to zaupanje še na
dalje ohraniti.

Ponudbe se radovoljno vsprejemajo pri gospodu Viktor-ji Schiffer-ji
v Ljubljani in pri gospodih krajnih agentih, kjer se tudi dajo s prijaznostjo
potrebna pojasnila.

V Gradci, v 7. dan novembra 1884.

Z velespoštovanjem

generalno-zastopstvo v Gradci
Dunajskega zavarovalnega društva na Dunaji.
G. Micori.

(799—1)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“